

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. vasario 9 d.¹

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Cukrus — Gamybos mokesčiai — Vidutinių nuostolių apskaičiavimas — Gamybos mokesčių apskaičiavimas — Reglamentas (EB) Nr. 2267/2000 — Galiojimas — Reglamentas (EB) Nr. 1993/2001 — Galiojimas“

Byloje C-585/15

dėl *tribunal de première instance francophone de Bruxelles* (Belgija) 2015 m. spalio 14 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2015 m. lapkričio 12 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Raffinerie Tirlemontoise SA

prieš

État Belge

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas L. Bay Larsen (pranešėjas), teisėjai M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan ir D. Šváby,

generalinė advokatė E. Sharpston,

posėdžio sekretorė V. Giacobbo-Peyronnel, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2016 m. liepos 14 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Raffinerie Tirlemontoise SA*, atstovaujamos advokato D. Gérard ir *Rechtsanwalt* H.-J. Prieß,
- Belgijos vyriausybės, atstovaujamos M. Jacobs ir M. J.-C. Halleux, padedamų advokatų M. Keup ir B. De Moor,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos B. Koopman,
- Europos Komisijos, atstovaujamos A. Lewis ir P. Ondrůšek,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinės advokatės nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

¹ — * Proceso kalba: prancūzų.

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1999 m. rugsėjo 13 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2038/1999 dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo (OL L 252, 1999, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 33 t., p. 15) 33 straipsnio 1 dalies ir šio straipsnio 2 dalies išaiškinimo ir, viena vertus, 2000 m. spalio 12 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2267/2000, nustatančio 1999–2000 prekybos metams produkcijos [gamybos] mokesčių sumas bei papildomą mokesčio koeficientą cukraus sektoriuje (OL L 259, 2000, p. 29), ir, kita vertus, 2001 m. spalio 11 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1993/2001, nustatančio 2000–2001 prekybos metams produkcijos [gamybos] mokesčių sumas cukraus sektoriuje (OL L 271, 2001, p. 15), galiojimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Raffinerie Tirlemontoise SA* (toliau – *Raffinerie*) ir Belgijos valstybės (*État Belge*) ginčą dėl prašymo grąžinti 1999–2000–2004–2005 prekybos metų cukraus gamybos mokesčio permoką.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Reglamento Nr. 2038/1999 14–17 konstatuojamosios dalys buvo suformuluotos taip:
  - „(14) Priežastys, iki šiol skatinusios Bendriją priimti cukraus, izogliukozės ir inulino sirupo gamybos kvotų sistemą, yra išlikusios. Tačiau ta sistema buvo koreguojama, atsižvelgiant į paskutinius gamybos pokyčius, siekiant, kad Bendrija turėtų instrumentus, reikalingus teisingai, bet ir veiksmingai užtikrinti, kad gamintojai patys apmokėtų visas Bendrijoje pagamintos produkcijos pertekliaus realizavimo išlaidas; vis dėlto toks režimas turi būti apribotas laike ir laikomas pereinamuoju;
  - (15) Bendras cukraus sektoriaus rinkų organizavimas yra grindžiamas, pirma, – nuo 1986–1987 prekybos metų, – principu, kad gamintojai turėtų prisiimti visišką finansinę atsakomybę už nuostolius, patiriamus kiekvienais prekybos metais realizuojant tą Bendrijoje pagal kvotą pagamintos produkcijos dalį, kuri sudaro vidaus suvartojimo perteklių, ir, antra, kad realizavimo kainų garantijos bus diferencijuotos ir atitiks kiekvienai įmonei skirtą gamybos kvotą. Cukraus gamybos kvota kiekvienai įmonei skiriama atsižvelgiant į referenciniu laikotarpiu jos faktiškai pagamintą produkciją <...>;
  - (16) <...> Turėtų būti išlaikyta sektoriaus finansavimo iš savo fondų per gamybos mokesčius sistema ir gamybos kvotų režimas <...> šešerius prekybos metus.
  - (17) Taigi gamintojai turėtų ir toliau prisiimti finansinę atsakomybę mokėdami bazinį gamybos mokesčių už visą A ir B cukraus produkciją, tačiau apribotą 2 % intervencinės baltojo cukraus kainos, ir B mokesčių už B cukraus produkciją, kuris yra ribojamas 37,5 % tos kainos. Tam tikromis aplinkybėmis atitinkamą šių įmokų dalį moka ir izogliukozės bei inulino sirupo gamintojai <...>“

4 Reglamento Nr. 2038/1999 33 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Iki kiekvienų prekybos metų pabaigos užregistruojama:

- a) atitinkamų prekybos metų A ir B cukraus, A ir B izogliukozės bei A ir B inulino sirupo produkcijos prognozė;
- b) cukraus, izogliukozės ir inulino sirupo kiekių, kuriuos atitinkamais prekybos metais numatoma realizuoti vartojimui Bendrijoje, prognozė;
- c) eksportuotinas perteklius, gaunamas iš a punkte nurodyto kiekio atėmus b punkte nurodytą kiekį;
- d) apskaičiuoti vidutiniai nuostoliai arba apskaičiuotos vidutinės pajamos iš vienos tonos cukraus, kad einamaisiais prekybos metais būtų įvykdyti eksporto įsipareigojimai.

Šie vidutiniai nuostoliai arba vidutinės pajamos yra lygios bendros grąžinamųjų išmokų sumos ir bendros mokesčių sumos už visą tonažą, pateiktiną vykdant eksporto įsipareigojimus, skirtumui;

- e) apskaičiuoti bendri nuostoliai arba apskaičiuotos bendros pajamos, apskaičiuoti dauginant c punkte minimą perteklių iš d punkte minimo nuostolių arba pajamų vidurkio.

2. Prieš pasibaigiant 2000–2001 prekybos metams, nepažeidžiant 26 straipsnio 5 dalies, už 1995–1996–2000–2001 prekybos metus bendrai užregistruojama:

- a) eksportuotinas perteklius, nustatytas remiantis, pirma, A ir B cukraus, A ir B izogliukozės ir A ir B inulino sirupo (nuo 1994–1995 prekybos metų) galutine produkcija ir, antra, cukraus, izogliukozės ir inulino sirupo (nuo 1994–1995 prekybos metų) galutiniu kiekiu, realizuotu vartoti Bendrijoje;
- b) vidutiniai nuostoliai arba vidutinės pajamos už toną cukraus, kylantys iš visų eksporto įsipareigojimų, nustatyti laikantis 1 dalies d punkto antroje pastraipoje nurodytos apskaičiavimo taisyklės;
- c) bendri nuostoliai ir bendros pajamos, apskaičiuojamos dauginant a punkte minimą perteklių iš b punkte minimo nuostolių arba pajamų vidurkio;
- d) bendra bazinių gamybos mokesčių ir B mokesčių suma.

1 dalies e punkte minėti numatomi bendri nuostoliai arba numatomos bendros pajamos koreguojami c ir d punktuose nurodytų kiekių skirtumu.“

5 1999–2000 prekybos metų gamybos mokesčių sumos ir papildomo mokesčio koeficientas cukraus sektoriuje buvo nustatyti Reglamente Nr. 2267/2000. 2000–2001 prekybos metų gamybos mokesčių cukraus sektoriuje sumos nustatytos Reglamente Nr. 1993/2001.

6 2001 m. birželio 19 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/2001 dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo (OL L 178, 2001, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 33 t., p. 17) 9–13 konstatuojamosios dalys išdėstytos taip:

„(9) Priežastys, iki šiol skatinusios Bendriją priimti cukraus, izogliukozės ir inulino sirupo gamybos kvotų sistemą, yra išlikusios. Tačiau ta sistema buvo koreguojama, atsižvelgiant į paskutinius gamybos pokyčius, siekiant, kad Bendrija turėtų instrumentus, reikalingus teisingai, bet ir veiksmingai užtikrinti, kad gamintojai patys apmokėtų visas Bendrijoje pagamintos produkcijos pertekliaus realizavimo išlaidas ir kad būtų laikomasi Bendrijos įsipareigojimų, kylančių iš daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raunde sudarytų susitarimų (toliau – GATT),

patvirtintų [1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimu 94/800/EB dėl daugiašalių derybų Urugvajaus raunde (1986–1994) priimtų susitarimų patvirtinimo Europos bendrijos vardu jos kompetencijai priklausančių klausimų atžvilgiu (OL L 336, 1994, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 21 t., p. 80)].

- (10) <...> kvotų sistemą reikėtų išlaikyti nuo 2001–2002 iki 2005–2006 prekybos metų.
- (11) Bendras cukraus sektoriaus rinkų organizavimas yra grindžiamas, pirma, principu, kad gamintojai turėtų prisiimti visišką finansinę atsakomybę už nuostolius, patiriamus kiekvienais prekybos metais realizuojant tą Bendrijoje pagal kvotą pagamintos produkcijos dalį, kuri sudaro vidaus suvartojimo perviršį, ir, antra, kad realizavimo kainų garantijos bus diferencijuotos ir atitiks kiekvienai įmonei skirtą gamybos kvotą. Cukraus gamybos kvota kiekvienai įmonei skiriama atsižvelgiant į referenciniu laikotarpiu jos faktiškai pagamintą produkciją.
- (12) <...> Turėtų būti išlaikyta sektoriaus finansavimo iš savo fondų per gamybos mokesčius sistema ir gamybos kvotų režimas.
- (13) Taigi gamintojai turėtų ir toliau prisiimti finansinę atsakomybę mokėdami bazinį gamybos mokestį už visą A ir B cukraus produkciją, tačiau apribotą 2 % intervencinės baltojo cukraus kainos, ir B mokestį už B cukraus produkciją, kuris yra ribojamas 37,5 % tos kainos. Tam tikromis aplinkybėmis atitinkamą šių įmokų dalį moka ir izogliukozės bei inulino sirupo gamintojai. <...>“

7 Reglamento Nr. 1260/2001 15 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Iki kiekvienų prekybos metų pabaigos užregistruojama:

- a) atitinkamų prekybos metų A ir B cukraus, A ir B izogliukozės bei A ir B inulino sirupo produkcijos prognozė;
- b) cukraus, izogliukozės ir inulino sirupo kiekių, kuriuos atitinkamais prekybos metais numatoma realizuoti vartojimui Bendrijoje, prognozė;
- c) eksportuotinas perteklius, gaunamas iš a punkte nurodyto kiekio atėmus b punkte nurodytą kiekį;
- d) apskaičiuoti vidutiniai nuostoliai arba apskaičiuotos vidutinės pajamos iš vienos tonos cukraus, kad einamaisiais prekybos metais būtų įvykdyti eksporto įsipareigojimai.

Šie vidutiniai nuostoliai arba vidutinės pajamos yra lygios bendros grąžinamųjų išmokų sumos ir bendros mokesčių sumos už visą tonažą, pateiktiną vykdant eksporto įsipareigojimus, skirtumui;

- e) apskaičiuoti bendri nuostoliai arba apskaičiuotos bendros pajamos, apskaičiuoti dauginant c punkte minimą perteklių iš d punkte minimo nuostolių arba pajamų vidurkio.

2. Prieš pasibaigiant 2005–2006 prekybos metams, nepažeidžiant 10 straipsnio 3, 4, 5 ir 6 dalių nuostatų, už 2001–2002–2005–2006 prekybos metus bendrai užregistruojama:

- a) eksportuotinas perteklius, nustatytas remiantis galutine A ir B cukraus, A ir B izogliukozės, A ir B inulino sirupo produkcija ir galutiniu cukraus, izogliukozės ir inulino sirupo kiekiu, realizuotu vartoti Bendrijoje;
- b) vidutiniai nuostoliai arba vidutinės pajamos už toną cukraus, kylantys iš visų eksporto įsipareigojimų, nustatyti laikantis 1 dalies d punkto antroje pastraipoje nurodytos apskaičiavimo taisyklės;

- c) bendri nuostoliai ir bendros pajamos, apskaičiuojamos dauginant a punkte minimą perteklių iš b punkte minimo nuostolių arba pajamų vidurkio;
- d) bendra bazinių gamybos mokesčių ir B mokesčių suma.

1 dalies e punkte minėti numatomi bendri nuostoliai arba numatomos bendros pajamos koreguojami c ir d punktuose nurodytų kiekių skirtumu.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 8 *Raffinerie* yra cukraus gamybos bendrovė.
- 9 Manydama, kad jos už visus 1999–2000–2005–2006 prekybos metus sumokėti gamybos mokesčiai buvo per dideli, *Raffinerie* pareiškė ieškinį *Bureau d'intervention et de restitution belge*, siekdama susigrąžinti cukraus gamybos mokesčio permoką.
- 10 2014 m. liepos 1 d. *Bureau d'intervention et de restitution belge* perimti ankstesni išpareigojimai, t. y. kreditoriniai reikalavimai ir skoliniai išpareigojimai, buvo perduoti Belgijos valstybei.
- 11 Dėl 1999–2000 ir 2000–2001 prekybos metų *Raffinerie* iš esmės tvirtina, kad remiantis 2012 m. rugsėjo 27 d. Sprendime *Zuckerfabrik Jülich* (C-113/10, C-147/10 ir C-234/10, EU:C:2012:591) Teisingumo Teismo pateiktais motyvais galima ginčyti reglamentuose Nr. 2267/2000 ir Nr. 1993/2001 Komisijos atliktą mokesčių apskaičiavimą už prekybos metus šiais abiem laikotarpiais, bet atsakydamas į iki tada jam pateiktus prejudicinius klausimus Teisingumo Teismas, kiek tai susiję su šiais dviem reglamentais, dar neprivalėjo nuspręsti dėl šiame sprendime nustatyto negaliojimo pagrindo.
- 12 Būtent tokiomis sąlygomis *tribunal de première instance de Bruxelles* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
  - „1. Ar remiantis būtent 2012 m. rugsėjo 27 d. Sprendimu *Zuckerfabrik Jülich* (C-113/10, C-147/10 ir C-234/10, EU:C:2012:591) Reglamento Nr. 2038/1999 33 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad apskaičiuojant vidutinį nuostolį reikia visų kategorijų cukraus faktiškai patirtų išlaidų sumą padalyti iš eksportuoto kiekio sumos, nesvarbu, ar už šį kiekį iš tikrųjų buvo išmokėtos grąžinamosios išmokos?
  - 2. Ar remiantis būtent 2012 m. rugsėjo 27 d. Sprendimu *Zuckerfabrik Jülich* (C-113/10, C-147/10 ir C-234/10, EU:C:2012:591) Reglamento Nr. 2038/1999 33 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad perkėlimai, į kuriuos reikia atsižvelgti bendrai apskaičiuojant gamybos mokestį (kaip į debeto arba kredito aspektą), turi būti apskaičiuojami visų kategorijų cukraus faktiškai patirtų išlaidų sumą padalijant iš realaus eksportuoto kiekio sumos, nepaisant to, ar už šį kiekį iš tikrųjų buvo išmokėtos grąžinamosios išmokos?
  - 3. Jei į pirmąjį prejudicinį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar Reglamentas Nr. 2267/2000 ir Reglamentas Nr. 1993/2001 negalioja?“

Dėl prejudicinių klausimų

Pirminės pastabos

- 13 Visų pirma konstatuotina, kad, viena vertus, Reglamento Nr. 2038/1999 33 straipsnis, nustatantis gamybos mokesčių nustatymo kriterijus 1995–1996–2000–2001 prekybos metams ir Reglamento Nr. 1260/2001 15 straipsnis, nustatantis gamybos mokesčių nustatymo kriterijus 2001–2002–2005–

2006 prekybos metams, kiek tai susiję su jų 1 dalimi, iš esmės yra identiški (šiuo klausimu žr. 2008 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Zuckerfabrik Jülich ir kt.*, C-5/06 ir C-23/06–C-36/06, EU:C:2008:260, 31 punktą). Tas pats pasakytina ir apie Reglamento Nr. 2038/1999 33 straipsnio 2 dalį ir Reglamento Nr. 1260/2001 15 straipsnio 2 dalį.

- 14 Kita vertus, Reglamento Nr. 2038/1999 15–17 konstatuojamosios dalys, kurios pagrindžia šio reglamento 33 straipsnį, iš esmės atitinka Reglamento Nr. 1260/2001 11–13 konstatuojamąsias dalis, pagrindžiančias reglamento 15 straipsnį.
- 15 Šiomis aplinkybėmis, kaip teigia *Raffinerie*, Belgijos vyriausybė ir Komisija, konstatuotina, kad Reglamento Nr. 2038/1999 33 straipsnio 1 dalis ir šio straipsnio 2 dalis bei Reglamento Nr. 1260/2001 15 straipsnio 1 dalis ir šio straipsnio 2 dalis turi būti aiškinamos vienodai.

Dėl pirmojo klausimo

- 16 Remiantis Reglamento Nr. 2038/1999 33 straipsnio 1 dalies d punktu, vidutinis nuostolis yra lygus bendros gražinamųjų išmokų sumos ir bendros mokesčių sumos už visą tonažą, pateiktiną vykdant eksporto įsipareigojimus, kurie turi būti įvykdyti einamaisiais prekybos metais, skirtumui (šiuo klausimu žr. 2008 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Zuckerfabrik Jülich ir kt.*, C-5/06 ir C-23/06–C-36/06, EU:C:2008:260, 46 punktą ir 2012 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Zuckerfabrik Jülich ir kt.*, C-113/10, C-147/10 ir C-234/10, EU:C:2012:591, 39 punktą).
- 17 Taigi sąvoka „einamaisiais prekybos metais vykdytini eksporto įsipareigojimai“, kurių tonažas pagal Reglamento Nr. 2038/1999 33 straipsnio 1 dalies d punktą sudaro vardiklį skaičiuojant vidutinius nuostolius, apima visus produktų kiekius, kuriems taikomas šio reglamento 33 straipsnis ir kurie skirti eksportui už Europos bendrijos ribų, o klausimas, ar už eksportuoti skirtų produktų kiekius mokamos gražinamosios eksporto išmokos, yra neaktualus, kalbant apie šią sąvoką (šiuo klausimu žr. 2008 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Zuckerfabrik Jülich ir kt.*, C-5/06 ir C-23/06–C-36/06, EU:C:2008:260, 49–51 punktus).
- 18 Taigi nustatant vidutinį numatomą nuostolį už toną produkto, pagal Reglamento Nr. 2038/1999 33 straipsnio 1 dalį reikia atsižvelgti į visus eksportuotų produktų kiekius, kuriems taikomas minėtas straipsnis, nesvarbu, ar dėl šio eksporto faktiškai buvo išmokėtos gražinamosios išmokos (šiuo klausimu žr. 2008 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Zuckerfabrik Jülich ir kt.*, C-5/06 ir C-23/06–C-36/06, EU:C:2008:260, 61 punktą).
- 19 Dėl „bendros gražinamųjų išmokų sumos“, kuri pagal Reglamento Nr. 2038/1999 33 straipsnio 1 dalies d punktą sudaro dalį skaitiklio, kuriuo remiantis apskaičiuojami vidutiniai nuostoliai, pažymėtina, kad ji turi būti tiesiogiai susijusi su Europos Sąjungos biudžeto išlaidomis, susijusiomis su produktų pertekliaus realizavimu cukraus sektoriuje, ir dėl tos priežasties turi būti grindžiama eksporto gražinamosiomis išmokomis, sumokėtomis siekiant realizuoti perdirbtuose produktuose esantį cukraus kiekį, susijusį su eksporto įsipareigojimais (šiuo klausimu žr. 2012 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Zuckerfabrik Jülich ir kt.*, C-113/10, C-147/10 ir C-234/10, EU:C:2012:591, 48 ir 49 punktus).
- 20 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 2038/1999 33 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad apskaičiuojant vidutinį nuostolį reikia bendrą faktiškai patirtų išlaidų, susijusių su eksporto gražinamosiomis išmokomis, kurioms taikoma ši nuostata, sumą padalyti iš šių eksportuotų produktų kiekio, nesvarbu, ar už jį buvo iš tikrųjų išmokėtos gražinamosios išmokos.

Dėl antrojo klausimo

- 21 Pažymėtina, kad remiantis Reglamentu Nr. 2038/1999, pirmiausia jo 33 straipsniu, gamybos mokesčiai apskaičiuojami remiantis bendrais nuostoliais (šiuo klausimu žr. 2008 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Zuckerfabrik Jülich ir kt.*, C-5/06 ir C-23/06–C-36/06, EU:C:2008:260, 41 punktą).
- 22 Reikia priminti, kad šiuo reglamentu, kaip ir Reglamentu Nr. 1260/2001, siekiama sukurti perviršio realizavimo išlaidų finansavimosi sistemą, kurios tikslas – teisingai, bet veiksmingai užtikrinti, kad gamintojai patys finansuotų visas šias išlaidas. Todėl taikant šį skaičiavimo metodą praktiškai neturi būti nustatoma *a priori* už išlaidas grąžinamosioms išmokoms didesnė bendro nuostolio suma, palyginti su Bendrijos gamybos pertekliaus realizavimu (šiuo klausimu žr. 2008 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Zuckerfabrik Jülich ir kt.*, C-5/06, C-23/06–C-36/06, EU:C:2008:260, 44, 57 ir 60 punktus ir 2012 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Zuckerfabrik Jülich ir kt.*, C-113/10, C-147/10 ir C-234/10, EU:C:2012:591, 46 punktą).
- 23 Iš minėto reglamento 33 straipsnio 2 dalies c punkto matyti, kad bendri nuostoliai apskaičiuojami dauginant eksportuotiną perviršį iš vidutinių nuostolių. Todėl bet koks vidutinių nuostolių pervertinimas neišvengiamai lemia bendrų nuostolių pervertinimą ir dėl tos priežasties – per didelių gamybos mokesčių nustatymą (pagal analogiją žr. 2012 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Zuckerfabrik Jülich ir kt.*, C-113/10, C-147/10 ir C-234/10, EU:C:2012:591, 47 punktą).
- 24 Taigi vidutiniai nuostoliai, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 2038/1999 33 straipsnio 2 dalies b punktą, apskaičiuojami pagal šio reglamento 33 straipsnio 1 dalies d punkte nustatytą skaičiavimo taisyklę.
- 25 Su šia nuostata susijusios išvados, nurodytos šio sprendimo 17–19 punktuose, taip pat taikomos ir kiek tai susiję su Reglamento Nr. 2038/1999 33 straipsnio 2 dalies b punktu.
- 26 Darytina išvada, kad į antrąjį klausimą reikia atsakyti, jog Reglamento Nr. 2038/1999 33 straipsnio 2 dalis aiškintina taip, kad siekiant apskaičiuoti bendrus gamybos mokesčius reikia atsižvelgti į vidutinius nuostolius, apskaičiuotus bendrą faktiškai patirtų išlaidų, susijusių su eksporto grąžinamosiomis išmokomis, kurioms taikoma ši nuostata, sumą padalijus iš šių eksportuotų produktų kiekio, nesvarbu, ar už jį buvo realiai išmokėtos grąžinamosios išmokos.

Dėl trečiojo klausimo

- 27 Pažymėtina, jog Teisingumo Teismas konstatavo, kad Komisijos naudotas skaičiavimo metodas, skirtas apskaičiuoti produkcijos mokesčių sumoms cukraus sektoriui, nustatytoms 2009 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1193/2009, kuriuo ištaisomi reglamentai (EB) Nr. 1762/2003, (EB) Nr. 1775/2004, (EB) Nr. 1686/2005 ir (EB) Nr. 164/2007 ir nustatomos 2002–2003, 2003–2004, 2004–2005 ir 2005–2006 prekybos metais cukraus sektoriuje taikomos gamybos mokesčių sumos (OL L 321, 2009, p. 1), nebuvo paremtas eksporto grąžinamosiomis išmokomis, sumokėtomis siekiant realizuoti perdirbtuose produktuose esantį cukraus kiekį, susijusį su eksporto įsipareigojimais. Pagal šį metodą prie viso to kiekio priskiriama teorinė grąžinamosios išmokos suma, skaičiuojama remiantis periodiškai Komisijos nustatytų sumų vidurkiu, nesvarbu, ar grąžinamoji išmoka iš tikrųjų išmokėta, ir atsižvelgiant į faktinį jos dydį (2012 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Zuckerfabrik Jülich ir kt.*, C-113/10, C-147/10 ir C-234/10, EU:C:2012:591, 48 punktas).
- 28 Kadangi tokia teorinė grąžinamosios išmokos suma buvo naudojama kaip dalis skaitiklio, kuriuo apskaičiuojami vidutiniai nuostoliai, toks skaitiklio padidėjimas būtinai lemia vidutinių nuostolių, taigi ir bendrų nuostolių, pervertinimą, o taip pažeidžiama Reglamento Nr. 1260/2001 15 straipsnio 1 dalis (šiuo klausimu žr. 2012 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Zuckerfabrik Jülich ir kt.*, C-113/10, C-147/10 ir C-234/10, EU:C:2012:591, 50 punktą).

- 29 Taigi kitas Reglamento Nr. 1193/2009 nuostatas, išskyrus jo 3 straipsnio nuostatas, kurias Europos Sąjungos Bendrasis Teismas jau buvo panaikinęs 2011 m. rugsėjo 29 d. Sprendimu *Lenkija / Komisija* (T-4/06, nepaskelbtas Rink., EU:T:2011:546), Teisingumo Teismas paskelbė negaliojančiomis 2012 m. rugsėjo 27 d. Sprendime *Zuckerfabrik Jülich ir kt.* (C-113/10, C-147/10 ir C-234/10, EU:C:2012:591, 54 punktas).
- 30 Taigi neginčijama, kad Komisijos taikomas skaičiavimo metodas, skirtas cukraus gamybos mokesčių sumoms, nustatytoms reglamentuose Nr. 2267/2000 ir 1993/2001, cukraus sektoriuje apskaičiuoti, taip pat nebuvo paremtas realiomis eksporto grąžinamųjų išmokų, sumokėtų siekiant realizuoti perdirbtuose produktuose esantį cukraus kiekį, susijusį su eksporto įsipareigojimais, sumomis.
- 31 Kadangi toks skaičiavimo metodas dėl šio sprendimo 28 punkte nurodytų priežasčių lemia vidutinių nuostolių ir dėl tos priežasties – bendrų nuostolių pervertinimą, jis taip pat turi būti laikomas prieštaraujančiu Reglamento 2038/1999 33 straipsnio 1 daliai.
- 32 Taigi į trečiąjį klausimą reikia atsakyti, kad reglamentai Nr. 2267/2000 ir 1993/2001 negalioja.

Dėl šio sprendimo veikimo ribojimo laiko atžvilgiu

- 33 Komisija teigia, kad atsižvelgiant į laiką, kuris praėjo nuo reglamentų Nr. 2267/2000 ir 1993/2001 priėmimo, į sunkumus rasti duomenis, susijusius su pagrindinėje byloje nagrinėjamais metais, į tai, kad tam tikri tuo metu veikę ūkio subjektai jau nebeegzistuoja, reikia, kad Teisingumo Teismas apribotų šių reglamentų paskelbimo negaliojančiais pasekmes, palikdamas teisę šiuo apribojimu pasinaudoti įmonėms, kurios prieš paskelbiant šį sprendimą pateikė ieškinį arba atitinkamą skundą, kad atgautų minėtuose reglamentuose nustatytą ir neteisėtai surinktą gamybos mokesčių cukraus sektoriuje sumas.
- 34 Toks negaliojimo pasekmių apribojimas laiko atžvilgiu neatima iš įmonių, pateikusių ieškinį arba skundą, teisės į teisinę jų teisių apsaugą. Vis dėlto šiuo apribojimu siekiama išvengti situacijos, kai būtų iškreipiama konkurencija tarp vadinamosiose senosiose valstybėse narėse ir valstybėse narėse, kurios į Europos Sąjungą stojo nuo 2004 m., esančių įmonių, nes tik minėtos įmonės gali pasinaudoti teise susigrąžinti cukraus gamybos mokesčio permoką.
- 35 Savo ruožtu Belgijos Karalystė posėdyje teigė, kad įmonių padėtis objektyviai niekaip nesiskyrė, todėl nebuvo pagrindo įmonių, pateikusių ieškinį iki šio sprendimo paskelbimo datos, padėties skirti nuo įmonių, susilaikiusių nuo tokio ieškinio pateikimo, padėties, ir pasiūlė reglamentų Nr. 2267/2000 ir 1993/2001 paskelbimo negaliojančiais pasekmes apriboti ateityje.
- 36 Pagaliau *Raffinerie* ir Nyderlandų Karalystė savo rašytiniuose pareiškimuose teigė, kad minėtų reglamentų pripažinimo negaliojančiais apribojimas laiko atžvilgiu šiuo atveju nebuvo pateisinamas imperatyviomis teisinio saugumo priežastimis.
- 37 Šiuo klausimu reikia priminti, kad kai tai pateisinama imperatyviomis teisinio saugumo priežastimis, Teisingumo Teismas, vadovaudamasis SESV 264 straipsnio antra pastraipa, pagal analogiją taikoma ir procese dėl pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą dėl Sąjungos aktų galiojimo, turi diskreciją kiekvienu konkrečiu atveju nurodyti, kurie atitinkamo akto padariniai laikytini galutiniais (2016 m. balandžio 28 d. Sprendimo *Borealis Polyolefine ir kt.*, C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 ir C-391/14–C-393/14, EU:C:2016:311, 103 punktas).
- 38 Teisingumo Teismas pasinaudojo galimybe Sąjungos teisės akto pripažinimo negaliojančiu pasekmes apriboti laiko atžvilgiu, kai imperatyvios teisinio saugumo priežastys, apimančios ir viešus, ir privačius interesus atitinkamose bylose, neleido ginčyti pagal šį teisės aktą iki sprendimo priėmimo buvusio pinigų rinkimo ar išmokėjimo (2001 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Silos*, C-228/99, EU:C:2001:599, 36 punktas).

- 39 Šiuo atveju nei sunkumų rasti duomenis, susijusius su 1999–2000 ir 2000–2001 prekybos metais, nei to, kad tam tikri tuo metu veikę ūkio subjektai jau nebeegzistuoja, negalima laikyti imperatyviomis teisinio saugumo priežastimis, pateisinančiomis šio sprendimo veikimo apribojimą laiko atžvilgiu.
- 40 Be to, ta aplinkybė, kad įmonėms, esančioms vadinamosiose senosiose valstybėse narėse, kurios turėjo mokėti mokesčius už 1999–2000 ir 2000–2001 prekybos metus, turi būti grąžinta gamybos mokesčio permoka, negali iškreipti šių įmonių ir įmonių, esančių valstybėse narėse, kurios stojo į Europos Sąjungą nuo 2004 m., tarpusavio konkurencijos, nes šiuo grąžinimu siekiama tik ištaisyti nepalankią padėtį, kurioje yra pirmajai kategorijai priklausančios įmonės.
- 41 Šiomis aplinkybėmis nereikia riboti šio sprendimo pasekmių laiko atžvilgiu.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 42 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

- 1. 1999 m. rugsėjo 13 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2038/1999 dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo 33 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad apskaičiuojant vidutinį nuostolį reikia bendrą faktiškai patirtų išlaidų, susijusių su eksporto grąžinamosiomis išmokomis, kurioms taikoma ši nuostata, sumą padalyti iš šių eksportuotų produktų kiekio, nesvarbu, ar už jį buvo iš tikrųjų išmokėtos grąžinamosios išmokos.**
- 2. Šio reglamento 33 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad siekiant apskaičiuoti bendrus gamybos mokesčius reikia atsižvelgti į vidutinius nuostolius, apskaičiuotus bendrą faktiškai patirtų išlaidų, susijusių su eksporto grąžinamosiomis išmokomis, kurioms taikoma ši nuostata, sumą padalijus iš šių eksportuotų produktų kiekio, nesvarbu, ar už jį iš tikrųjų buvo išmokėtos grąžinamosios išmokos.**
- 3. 2000 m. spalio 12 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2267/2000, nustatantis 1999–2003 prekybos metams produkcijos mokesčių sumas cukraus sektoriui, ir 2001 m. spalio 11 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1993/2001, nustatantis 2000–2001 prekybos metams produkcijos mokesčių sumas cukraus sektoriui, yra negaliojantys.**

Parašai.